

Augustus 2015, jaargang 15, nr. 29

Inhoud

Woord vooraf	1
S-Interview: Anneleen Van Landeghem (2006)	1
Sinalumni aan het woord	3
Doctoraten in Sinologie	3
China's Klimaatambities	3
Boekbespreking <i>Mythbusting China's Numbers</i>	4
Filmnotitie <i>A Touch of Sin</i>	4
Proficiat	5
Een baby voor	5

Sinalumni

Vereniging van oud-studenten Sinologie KUL

P/a Sinologie K.U. Leuven
Blijde Inkomststraat 21
3000 Leuven
<http://www.sinalumni.com/>

Voorzitter D. Belis

Sinoserv: T. Krols

Webmaster: S. Van Eynde

Penningmeester: C. Defoort

Kerngroep: D. Belis, C. Defoort, E. Hedeboom, T. Krols, N. Standaert, K. Stessens, K. Van den Troost, S. Van Eynde, T. Van Hoey, A. Verstegen, M. Wu

Redactie nieuwsbrief:

D. Belis, C. Defoort, K. Stessens, K. Van den Troost, S. Van Eynde, T. Van Hoey

Voor meer informatie kan u terecht op onze website, of via e-mail: info.sinalumni@gmail.com

Woord vooraf

David Belis (2008)

大家好！

Beste Sinalumnus,

Voor je ligt de zomereditie van onze halfjaarlijkse nieuwsbrief. In deze nieuwsbrief vind je ons vaste S-interview, ditmaal met Anneleen Van Landeghem (2006). Anneleen werkt momenteel als economisch en commercieel adviseur bij de Luxemburgse ambassade in Beijing. We kijken ook vooruit op de internationale klimaatonderhandelingen die zich dit jaar (hopelijk) naar een nieuw hoogtepunt aan het toewerken zijn, met natuurlijk veel aandacht voor de rol van China daarin. Ook interessant is het overzicht van de verschillende doctoraten die recentelijk behaald zijn geweest door Sinalumni. Verder nog in deze editie: een bespreking van Matthew Crabbe's *Myth-Busting China's Numbers*, de vaste filmrubriek, en een ware Sino-babyboom.

Graag herhalen we dat Sinalumni een nieuwe webstek heeft, <http://www.sinalumni.com>, waar je allerlei info over Sinalumni, inclusief onze nieuwsbrieven, aankondigingen en andere informatie, kunt terugvinden. We zijn ook op zoek naar enthousiaste *tongxue* die mee willen helpen aan het uitbouwen van Sinalumni. Neem gerust contact met ons op, kom eens mee iets eten in *Café Royal*, onze vaste vergaderplek op het stationsplein, of stuur ons een berichtje via LinkedIn of Sinoserv.

Last but not least nodigen we iedereen uit om deel te nemen aan onze volgende activiteit. Op dinsdagavond 3 november nodigen we Ed Sanders, wiens boek nog in de vorige editie van deze nieuwsbrief besproken werd, uit voor een lezing rond het thema "Online Innovatie in China". Meer info volgt via Sinoserv binnenkort.

Nog een prettige na-zomer!

S-Interview: Anneleen Van Landeghem (2006)

Kristof Van den Troost (2005)

Weinig sinologen kunnen pochen dat ze de hand van Xi Jinping hebben geschud, maar Anneleen Van Landeghem is één

van de gelukkigen. Na studies in Leuven, Harbin en Hong Kong, maakte ze de moedige keuze om in Taipei een tweejarige master te gaan studeren. Ondertussen werkt ze al zes jaar in Beijing, waar ze als economisch en commercieel adviseur bij de Luxemburgse ambassade vaak oog in oog komt te staan met prominente figuren in de Chinese overheid.

KVDT: Wat heb je na je studies in Leuven gedaan?

Na Sinologie ben ik eerst naar Taiwan getrokken. Ik was al op uitwisseling geweest in Harbin en Hong Kong, en vond dat Taipei niet aan dat lijstje mocht ontbreken. Ik ben er met een beurs van de Taiwanese overheid een "Master in Money and Banking" gaan studeren. De naam van de studie is erg Chinees, maar het was in feite een master in financiële economie. Niet meteen nuttig want toen ik afstudeerde in 2008 zaten we volop in de financiële crisis! Ik ben na die tweejarige master teruggekeerd naar Europa, en aangezien ik in Taiwan een leuke Nederlander had leren kennen ben ik naar Rotterdam verhuisd en ben ik daar mijn zoektocht naar een job begonnen. Het bleek niet zo moeilijk om een China-gerelateerde job te vinden, als je maar bereid was naar China te verhuizen. En zo geschiedde. Na een aantal maanden in Nederland te hebben gewerkt werd ik uitgezonden naar Beijing.

KVDT: Waar ben je nu mee bezig?

Na drie jaar bij Nutreco (een agribedrijf) kwam er een functie vrij als economisch en commercieel adviseur bij de Luxemburgse ambassade. Ze zochten iemand met ervaring in het Chinese bedrijfsleven die vloeiend was in Chinees, Engels, en Frans. Omdat ik tijdens mijn jaren bij Nutreco duidelijk gemerkt had dat in China de overheid het bedrijfsleven overheerst, vond ik het een goed idee om eens de andere kant van het gebeuren te verkennen.

Als sinoloog is mijn huidige job een beetje een droom – na een maand kon ik al naar de Great Hall of the People om de opening van het Nationale Volkscongres bij te wonen, de laatste keer dat Bo Xilai nog mee op het podium zat! En toen de nieuwe Luxemburgse ambassadeur zijn credentials moest gaan overhandigen aan Xi Jinping, was ik er bij om Xi een handje te schudden. Als de minister van financiën hier is zitten we met gouverneur Zhou Xiaochuan en met minister Lou Jiwei aan tafel... Een betere praktijkinvulling van onze studie is er niet. Een ander recent historisch moment waren de onderhandelingen in Beijing over het opzetten van de

Asian Infrastructure Investment Bank waar Luxemburg als eerste Europees land zijn kandidatuur voor had ondertekend.

KVDT: Wat vond je het meest waardevol aan je opleiding?

Het is al vaker gezegd in deze nieuwsbrief, maar onze goede kennis van het Chinees moet niet onderschat worden. We worden daar echt om geprezen en ik hoop dat nu professor Zhao met pensioen is er iemand anders in de plaats komt om tot in het oneindige afkeurend te knikken als de studenten een toon fout hebben.

KVDT: Ontbrak er iets?

Ik vond dat er in de economische richting meer aandacht mocht zijn voor het moderne China. Gelukkig kon ik in mijn tweede licentie op uitwisseling naar Hong Kong, waar er een grote keuze vakken was: Chinese marketing, Chinees recht, Chinese economie etc. Voor mij was dat jaar echt een grote meerwaarde. En het leven in Hong Kong was ook meer dan fantastisch.

KVDT: Zou je opnieuw Sinologie gaan studeren als je kon terugkeren in de tijd?

Zeker en vast. In het nieuwe bachelor / master systeem zou ik wel een andere master gaan doen. Ik zie hier in Beijing nog sinologen van andere landen: als je naast Sinologie niet nog een expertise ontwikkelt, is het niet altijd gemakkelijk een toffe job te vinden. Ik moet hier trouwens wel bijzeggen dat professor Standaert dit ook altijd heeft aangemoedigd.

KS: Wat is je meest beklijvende herinnering aan je studententijd in Sinologie?

We zaten met heel weinig in het jaar en dat was best gezellig.

KVDT: Welke taak zie je voor een "sinoloog" in de huidige geglobaliseerde wereld weggelegd?

Sinds wij afgestudeerd zijn is China niet meer het "Verre" Oosten maar is het een onontkoombaar onderdeel van vele Europese bedrijfsstrategieën. De Chinese bedrijven hebben ook duidelijk de weg naar Europa gevonden. Sinologen zullen hier zeker een belangrijke rol kunnen spelen. De moeilijkheden die bedrijven vroeger hadden (en nog steeds hebben) bij het "Zakendoen in China", hebben de Chinese bedrijven nu bij het "Zakendoen in Europa": niet simpel voor de

bedrijven die de stap wagen. Sinologen kunnen hierbij helpen.

De rest van het interview met Anneleen, waarin ze onder andere spreekt over haar hobby's en het loon van een (beginnende) sinoloog, kan u lezen op <http://www.sinalumni.com>.

Sinalumni aan het woord

In deze rubriek laten we jullie, Sinalumni, aan het woord. Zit er een interessante anekdote, verhaal of mededeling in jouw pen? Laat die er dan uitvloeien en stuur het resultaat naar onze redactie: kvdtl1@hotmail.com

Doctoraten in Sinologie

Carine Defoort (1983)

In dit academiejaar zijn er in Sinologie uitzonderlijk veel doctoraten verdedigd. Het eerste was van de u allen bekende docent van het vak Chinees Recht, Stijn Deklerck. Op 27 februari verdedigde hij een lijvig werk aangevuld met zelf gemaakte video's, over anders-seksuelen in China: *Queer Comrades. A Visual Ethnographic Study of Activism in China's Contemporary LGBT Movement*. De insteek was zowel juridisch, sinologisch als activistisch antropologisch. Op 6 maart verdedigde Lee Tingmien (uit Taiwan) een doctoraat binnen het onderzoeksproject over het mohisme: *The Blurry Boundary between Ethical Theorists and Political Strategists: The Meaning of "Ru-Mo" in Early Chinese Texts*. Daarin verdedigde ze een nieuwe lezing van de oude teksten door enkele gegronde twijfels te uiten bij de filosofische interpretaties in termen van "confucianisme" versus "mohisme." Op 27 maart volgde er een tweede doctoraat over het mohisme, van Annick Gijssbers, maar met een focus op de 20ste eeuw, en meer bepaald de religieuze en politieke interpretaties van de mohistische visie op spoken en geesten 鬼: *Bolstering the People's Spirits: Twentieth Century Chinese Political, Religious and Societal Discussions on the Mohist Ghosts*. Bij Politieke Wetenschappen verdedigde de voorzitter van Sinalumni, David Belis, op 31 maart zijn doctoraat over de Chinese aanpak van milieuproblemen en meer bepaald de socialisatieprocessen die daarbij kunnen werken: *The Socialization Potential of the Clean Development Mechanism in EU-China and EU-Vietnam Climate Relations*. En om af te sluiten: deze herfst zal Mario Cams zijn doctoraat verdedigen in het

onderzoeksproject van interculturele contacten in de 17de eeuw. De titel luidt: *Companions in Geography: Maps, Instruments and the Mapping of Qing China (ca. 1685-1735)*. Het zijn stuk voor stuk reflecties op een aspect van de Chinese wereld en onze omgang ermee, goudmijnen van frissen ideeën voor ons vakgebied.

China's klimaatambities

David Belis (2008) en Sarah Van Eynde (2008)

In de aanloop naar de volgende klimaatop in Parijs eind dit jaar, wordt er van elk land verwacht dat het zijn klimaatambities – "Intended Nationally Determined Contribution (INDC)" in het jargon van de klimaatonderhandelingen – publiek maakt. Ook China kondigde in juni zijn langverwachte klimaatdoelstellingen aan: China belooft om zijn uitstoot van CO₂, het belangrijkste broeikasgas, te laten pieken tegen 2030; om 20 procent van zijn energie te halen uit niet-fossiele brandstoffen (hernieuwbare energie in de vorm van zonne- en windenergie, maar ook kernenergie en waterkrachtcentrales); en om de koolstof-intensiteit van zijn economie te reduceren met 60 tot 65 procent, ook tegen 2030. Wat betekent dat nu eigenlijk? Het komt erop neer dat China het probleem van de klimaatverandering onderkent en op termijn een fikse inspanning zal leveren om zijn uitstoot te verminderen. In de eerstkomende jaren wil China die uitstoot minder sterk laten stijgen, om dan tegen het eind van volgend decennium een "maximum" te bereiken, waarna de uitstoot pas echt zal dalen.

Niet zo ambitieus? Als je beseft dat China's economisch mirakel in eerste instantie wordt gevoed door het verbranden van steenkool – de meest vervuilende en momenteel goedkoopste energiebron – dan is het niet verwonderlijk dat China nu pas met een dergelijke doelstelling naar voren komt. Toch worden China's klimaatambities niet negatief ontvangen door de andere landen die rond de onderhandelingstafel zitten. Misschien komt dat omdat de ambities van alle landen in feite tekort schieten om het "veilig" traject, dat de wereldwijde temperatuurstijging zou beperken tot 2°C ten opzichte van het pre-industriële tijdperk, te bereiken. Een andere mogelijke verklaring voor het eerder positieve onthaal van China's klimaatdoelstellingen is dat het feit dat deze doelstellingen op tafel liggen als symbolisch belangrijker wordt beschouwd dan het eigenlijke ambitieniveau van de doelstellingen. Het is immers de eerste keer dat alle landen, zowel de ontwikkelde als de landen in ontwikkeling, klimaatdoelstellingen naar buiten brengen en op die manier onderschrijven dat actie van elk land nodig is om de wereldwijde uitstoot gevoelig te verminderen.

De voorgestelde klimaatdoelstellingen van elk land zijn nationaal bepaald en zullen wellicht niet afdwingbaar zijn, maar het is wel de bedoeling dat ze op één of andere manier zullen ingeschreven worden in het internationaal akkoord dat op tafel ligt in de aanloop naar Parijs. Naast het onderschrijven van actie door iedereen lijken de landen rond de onderhandelingsstafel dus ook een verschillende invulling te geven aan de principes van soevereiniteit en multilaterale samenwerking.

Hoe je China's klimaatambities ook beoordeelt, ze zijn een stimulans voor het bereiken van een nieuw wereldwijd akkoord. De toekomst zal uitwijzen of een herhaling van de top in Kopenhagen in 2009, waar geen alomvattend akkoord bereikt werd, vermeden kan worden. China speelt een erg belangrijke rol in deze onderhandelingen, naast andere spelers zoals de Verenigde Staten, de Europese Unie en groeilanden zoals India en Brazilië.

Boekbespreking *Myth-Busting China's Numbers*

Kristien Stessens (2002)

Crabbe, Matthew, *Myth-Busting China's Numbers: Understanding and Using China's Statistics*, Palgrave Macmillan, 2014. 268 blz.

We zijn ons er niet van bewust, maar cijfers liggen achter bijna elk nieuwsbericht dat over China geschreven wordt – BNP wordt gebruikt als maatstaf voor zijn gewicht in de wereld, export- en importcijfers staan in als barometer voor de economische groei, en dan is er nog het verhaal van de spectaculaire klim van de vastgoedprijzen, en de omvang van de schuld in de bankensector. Matthew Crabbe schrijft zijn jarenlange ervaring als marktanalist in China neer in het boek: “*Myth-Busting China's Numbers*” en bespreekt openhartig hoe de cijfers achter deze Chinaverhalen tot stand komen. Daaruit blijkt dat het misleidend en zelfs gevaarlijk kan zijn om blindelings te vertrouwen op economische data. Crabbe geeft aan dat in een snel veranderende en gefragmenteerde markt zoals China, marktanalisten ook een aanvoelen moeten ontwikkelen voor de realiteit die achter de cijfers ligt.

Om dat duidelijk te maken, bespreekt Crabbe de methodologische problemen met enkele belangrijke cijfers (zoals onder andere BNP): nationale overheidsstatistieken worden vaak zonder methodologische achtergronditleg gepubliceerd, terwijl lagere administratieve niveaus cijfers opblazen

of juist minimaliseren wanneer ze rapporteren aan hogere niveaus. Ook concrete (cijfer)valkuilen voor bedrijven die in China actief zijn worden onder de loep genomen. Zo houden bijvoorbeeld bedrijven die de omvang van hun markt willen kennen maar beter rekening met de correcte afbakening van deze markt, de enorm snelle ontwikkelingen en de zin en onzin van consumentenbevragingen in China. Door middel van deze voorbeelden reikt Crabbe methodes aan om je als marktanalist in het huidige China staande te houden: hij raadt aan om zo veel mogelijk relevante cijfers met elkaar te combineren om te zien of een bepaalde conclusie klopt, en tegelijkertijd rekening te houden met een intuïtief aanvoelen van wat er op het terrein zelf gebeurt.

Laat je niet afschrikken door wat op het eerste zicht een boek lijkt voor cijferliefhebbers. Er worden veelvuldig cijfers geciteerd, maar die worden meteen aan de context gekoppeld waardoor het boek goed leesbaar blijft. Bovendien vind je ook concrete info over hoe je bijvoorbeeld aan cijfers voor marktonderzoek in China komt. Volgens Crabbe is dit een sector die in volle ontwikkeling is en erg belangrijk zal worden in de toekomst.

Filmnotitie

Kristof Van den Troost (2005)

A Touch of Sin (天注定, 2013). Regisseur: Jia Zhangke 贾樟柯. Met Jiang Wu, Zhao Tao en Wang Baoqiang.

In deze filmrubriek, die intussen enkele jaren meegaat, heb ik het meestal over de nieuwste Chinese films. Ditmaal bespreek ik een film uit 2013. De reden? Wel, President Xi Jinping, ook wel bekend als *Xi dada*, wil niet dat ik (en alle Chinezen) deze film te zien kreeg. Zijn verbod op publieke vertoning, dat eerlijk gezegd, wellicht eerder uit de Chinese bureaucratie komt dan van de Grote Man zelf, heeft me na twee jaren geduldig wachten gedwongen het recht in eigen handen te nemen en de film met een wanhopige, maar ook wel uitdagende, klik van de muis illegaal te downloaden.

De toekomst van de film in kwestie, Jia Zhangkes *A Touch of Sin*, zag er oorspronkelijk nochtans zeer rooskleurig uit. Op een banket liet *Xi dada* zich ooit ontvallen dat hij Jia's films verkiest boven het werk van China's bekendste regisseur, Zhang Yimou. *A Touch of Sin* had bovendien ook de officiële goedkeuring gekregen om vertoond te worden in de zich snel vermenigvuldigende Chinese filmzalen, en was eerder in het jaar warm ontvangen op het filmfestival in Cannes. De film werd echter op het laatste moment en

om mysterieuze redenen uit de zalen gehouden. Zelfs in Hong Kong, waar de Chinese censuur veel minder grip heeft, kreeg de film geen officiële release. Dat was, zelfs naar Chinese maatstaven, zeer ongebruikelijk.

De onderliggende reden voor dit plotse verbod was waarschijnlijk het gevoelige thema van de film: gewone mensen die het recht in eigen handen nemen (weliswaar op een iets gewelddadiger manier dan mijn eerdervermelde muisklik). *A Touch of Sin* bestaat uit vier verhalen gebaseerd op echte gebeurtenissen die in de laatste vijftien jaar controverserend veroorzaakten in China: Hu Wenkai's gewelddadige wraakactie op corrupte ambtenaren en zakenmensen; de avonturen van de hedendaagse "highway robber" Zhou Kehua; Deng Yujiao's veelbesproken moord uit zelfverdediging; en de internationaal gerapporteerde zelfmoorden in de Foxconn fabrieken.

De film betekent zondermeer een nieuwe wending in Jia Zhangke's carrière. De regisseur brak eind jaren 90 internationaal door met zijn "hometown" trilogie, waarin hij met lange, afstandelijke shots de snelle veranderingen in het Chinese binnenland cinematisch vastlegde. In het begin van de 21ste eeuw maakte hij de verrassende keuze om "binnen het systeem" films te maken: zijn films moesten nu door de bevoegde instanties goedgekeurd worden, maar kregen daardoor ook de kans om een groter publiek in China zelf te bereiken. Tegen de verwachtingen in slaagde Jia er in om grotendeels trouw te blijven aan zijn oorspronkelijke stijl en thematiek, met films over de minderbedeelden in de schaduw van China's economische transformatie. In 2006 won zijn *Still Life* de Gouden Leeuw in Venetië.

In deze nieuwe film put Jia voor het eerst inspiratie uit de commerciële cinema, en dan vooral uit de traditie van de martial arts film: de Engelse titel van de film verwijst naar King Hu's klassieker *A Touch of Zen* (1975), een film die ook een sterke invloed had op Ang Lee's *Crouching Tiger, Hidden Dragon* (2000). Alhoewel Jia op verrassende wijze de stilering van de martial arts film met zijn overwegend realistische aanpak integreert, lijkt hij vooral geïnteresseerd in de mentaliteit van de martial arts wereld: de helden in dit genre dwalen rond in een gewelddadige en corrupte omgeving, en worden vaak gedwongen om met hun zwaard voor rechtvaardigheid te strijden. De vergelijking met het hedendaagse China is toepasselijk, maar ook provocerend: is het verantwoord om de moordende overvaller Zhou Kehua met zo'n fictieve helden te vergelijken? Dit moreel dilemma lag ook aan de basis van de

controverses rond enkele van de waargebeurde verhalen waarop *A Touch of Sin* gebaseerd is: veel mensen sympathiseerden met de moorddadige acties van Hu Wenkai en Deng Yujiao—beiden slachtoffers van een corrupte en onrechtvaardige samenleving.

Deze nieuwe ontwikkeling in Jia's oeuvre is betekenisvol omdat de regisseur met een aantal recente films creatief op een doodlopend pad leek te zitten, maar of de film ook een nieuwe richting voor de toekomst aangeeft, valt af te wachten, gezien de problemen waarmee *A Touch of Sin* te kampen had in China. Jia blijft niettemin experimenteren: zijn nieuwste film, *Mountains May Depart* (2015), is een drama dat plaatsvindt in drie periodes: 1990, het heden, en in 2025. Laten we hopen dat *Xi dada* ons toestaat die in een niet te verre toekomst gewoon in de cinema te bekijken.

Proficiat

In deze rubriek brengen we nieuws over uw medesinologen. Heugelijk nieuws: stuur maar door naar onze redactie: kvdt11@hotmail.com

Een baby voor...

Theresa, dochter van Anneleen Van Landeghem (2006) en Robbert Görris, zag het levenslicht op 28 augustus 2014.

Matilda Louise, dochter van Frederik Vermote (2004) en Gemma McLintock, en zusje van Stella Julia, werd geboren op 1 december 2014.

Op 17 februari werd Toinette, een zusje voor Madeleine en een tweede dochter voor Liesbeth Hiele (2005) en Marijn Rabaut, geboren.

Op 7 juli werd Nora Leonie Creemers geboren in Oxford. De trotse ouders zijn Rogier Creemers (2004) en Eveline Ramaekers.